

L'artilleria nord-coreana va causar víctimes mortals i destrosses materials a l'illa de Yeonpyeong, a Corea del Sud, el 23 de novembre passat.

La guerra de Corea es revifa

SEÜL ■ Miquel Toran

Myeongdong, una de les principals zones d'oci de Seül, vibra cada nit al ritme del miracle econòmic sud-coreà. Compres, gastronomia i espectacles no paren, independentment de què passi a només 44 km al nord, a la frontera amb el seu veí i enemic, la més militaritzada del món. El conflicte no es troba en l'imaginari col·lectiu de la majoria dels 22 milions d'habitants d'aquesta megalòpoli. Si el govern nord-coreà enfonsa una fragata sud-coreana, és percebut aquí com un problema extern. Però després del bombardeig de l'illa de Yeonpyeong la sensació d'immunitat ha desaparegut, almenys momentàniament. Ha estat un dels incidents més greus des del final de la guerra, al 53, no solament per la mort de quatre persones, sinó també perquè es la primera vegada que la població civil és atacada deliberadament en territori sud-

coreà. I l'atac a l'illa, a només 120 km de Seül, ha fet que molts es demanessin si la sensació de seguretat és irreal, i si Seül pot ser blanc de la violència negociadora del dictador de torn a Pyongyang. En clau externa, aquesta estratègia negociadora de Kim Jong-il ha pogut detonar la crisi. Kim és un mestre a portar al límit situacions com aquestes, perquè sap que com més estira la corda, més rèdit pot obtenir després de negociar. Té presa la mesura de tolerància que pot assumir la comunitat internacional. L'altra lectura —en clau interna— és que l'atac hagi estat un campanya de màrqueting perquè el seu fill i successor, Kim Jong-un, es guanyi els durs del partit i de l'exèrcit que se'n malfien perquè és jove i sense experiència. Però les aventures bèl·liques de Corea del Nord podrien començar a prendre un caire més preocupant si es confirma que ha tornat a impulsar el pro-

grama d'armes nuclears. Després de les revelacions d'un grup de científics que afirmaven haver visitat instal·lacions atòmiques nord-coreanes que poden ser utilitzades per a fabricar bombes atòmiques, es tem que comenci una escalada armamentística a la zona. Des de Corea del Sud, per exemple, s'han llançat globus sonda per a percebre l'opinió que despertaria que el seu país es tornés a convertir en base d'armes nuclears d'Estats Units, amb un fi dissuasiu. Arriscada aposta, tenint en compte que les balances que mantenen estable aquesta part del món poden desequilibrar-se amb el pes d'uns pocs àtoms. A l'hora de tancar aquesta edició no havia començat la Segona Guerra de Corea, ni la Tercera Guerra Mundial, però, a Seül, fins ara segura, els urbanites han començat a perdre el vel de la inviolabilitat i comencen a veure que el Nord pot ser una amenaça.

LONDRES ■ Victorià Jiménez

Cau el primer govern 'subprime'.

L'entrada a l'edifici del Banc Central d'Irlanda—al carrer Merrion de Dublín—d'una dotzena d'assessors procedents del Fons Monetari Internacional per ficar el nas en els pressupostos del país és un d'aquests fantasmes que, probablement, han d'haver mantingut desvetllat el primer ministre irlandès, Brian Cowen, aquestes darreres setmanes. El seu neguit s'ha acabat. El malson és real. “El govern sacrificarà fins a l'últim vestigi de la democràcia irlandesa i el nostre benestar econòmic”, ha declarat el grup de pressió ciutadana Aliança per la Gent, una espècie de Salvem el Botànic valencià a la cèltica. La Coalició contra el Deute, una associació que comparteix posicions amb l'Aliança, ha rebut a més el suport d'institucions com Oxfam i Amnistia Internacional per a fer “una crida a la mobilització de la societat civil contra els voltors que han desembarcat ací des de la Unió Europea i el Fons. Aquestes institucions”, els recrimina la Coalició, “són les defensoras de la bogeria dels mercats lliures, que ens ha conduït a la situació desesperada en què ens trobem avui”.

A la ciutadania d'Irlanda se li escalfa la boca. No els falta raó, explica Fergus Finley, de la societat benèfica Barnardos, que assegura sentir-se fins i tot “avergonyit” perquè els irlandesos no hagen aixecat ja “barricades contra les retallades de serveis públics que se'ns abaten a sobre”. Segons Finley, les anàlisis de les intervencions del Fons Monetari Internacional (FMI) en uns altres països donen conclusions profundament pessimistes sobre el futur que s'aproxima a Irlanda. A la primera fila de víctimes, hi apareixen les famílies amb l'economia més vulnerable: incrementaran l'ús del crèdit privat amb interessos usurers, la violència domèstica creixerà a causa de la caiguda dramàtica de la qualitat de vida, i empitjorarà la fam infantil, com també passarà amb les esperes per a accedir a tractaments mèdics. La cacera de bruixes ha començat. La classe política al càrrec, quan encara és en suspens el mecanisme definitiu pel qual Irlanda prendrà la seua injecció de capital, es desintegra ràpidament. L'Organització per la Cooperació i el

El primer ministre irlandès, Brian Cowen.

Desenvolupament Econòmic és una de les veus que han intentat posar el dit a la nafra: quin ha estat l'error d'Irlanda? “L'estratègia s'ha basat a transferir crèdits de baixa qualitat a institucions que han rebut el suport del govern gràcies als diners públics. El cost al mercat de deute sobirà ha estat excessiu.” Però... no és això mateix que fem a la resta d'Europa?

BELGRAD ■ Pau Bori

Justícia ètnica. El Tribunal Penal Internacional per a l'ex-Iugoslàvia (TPII) no dona a l'abast. Només acceptarà dos nous processos judicials: els de Ratko Mladic (ex-general serbo-bosnià) i Goran Hadjic (líder serbi de Croàcia), ambdós prófugs des de fa anys. La resta de casos es jutjaran dins l'ex-Iugoslàvia. De fet, el TPII ja va començar a transferir competències a Croàcia, Sèrbia i Bòsnia per a jutjar criminals de guerra el 2003. D'aleshores ençà, les sentències d'aquests tribunals nacionals han estat força polèmiques i les víctimes gairebé sempre s'han enutjat. La setmana passada, per exemple, el tribunal per a crims de guerra de Belgrad va condemnar dos serbis relacionats amb atrocitats comeses a l'est de Bòsnia durant la guerra. Branko Popović va ser sentenciat a quinze anys de presó i Branko Gujić a sis anys per col·laboració en la matança d'uns 700 musulmans prop de la ciutat de Zvornik. El tribunal serbi va considerar que tant Popović, un oficial local, com Gujić, ex-alcalde de Zvornik, no

van fer res per a evitar les tortures i els assassinats. Els dos criminals van ser arrestats el 2005, de manera que Gujić estarà tot just un any més a la presó abans de sortir en llibertat. No és estrany, doncs, que tant el fiscal com els col·lectius propers a les víctimes hagin considerat que la sentència és “inadequada”, tenint en compte “el nombre de víctimes i la brutalitat del crim”. Unes setmanes enrere, es va dictar una sentència també molt polèmica, però amb protagonistes diferents. En aquella ocasió, va ser un tribunal de la ciutat croata de Sisak que va alliberar quatre militars d'aquest país, tot i ser responsables de la matança de quatre civils serbis el desembre del 1991. Els militars van reconèixer haver disparat, però es va aplicar “la llei d'amnistia”. A la sentència, el jutge afirmava que li sabia greu de jutjar militars croats

Iugoslàvia fa justícia a les víctimes.

Entrevista

“Els republicans han de fer un tomb al centre”

Ron Haskins

Analista polític dels Estats Units

Ron Haskins té una llarga experiència com a assessor del Partit Republicà, tant a la Cambra de Representants com a la Casa Blanca. El 2002 va ser nomenat per George Bush com a assessor presidencial en polítiques socials. Després de plegar del govern, Haskins va ingressar a la Brookings Institution, un dels principals grups d'experts de Washington. Tot i la seua feina actual d'analista, mai no ha amagat les tendències republicanes.

—**Senyor Haskins, com interpreteu els resultats de les eleccions legislatives que s'han fet aquest mes de novembre?**

—És un cop molt dur per a Barack Obama. Es parla molt del Tea Party, però l'explicació de debò de la derrota resideix en el canvi de posició dels independents. Obama va guanyar McCain entre aquest sector de la població, que representa un 30% de l'electorat. En canvi, a les passades eleccions, els republicans van guanyar aquest vot per quinze punts.

—**Creieu que el president Obama està tocat de mort?**

—Si veiem l'experiència de Bill Clinton el 1994, que va tenir una derrota semblant, és clar que no. Clinton es va saber reinventar, els dos anys següents va reforçar el seu perfil centrista, va fer un canvi profund del seu *staff* i va sortir reelegit dos anys més tard. Però no estic segur que Obama sigui capaç de fer-ho, perquè ell és progressista, i no un moderat.

—**Quina estratègia hauria de seguir el Partit Republicà els dos anys vinents?**

—Si volen recuperar la Casa Blanca i mantenir els guanys, els republicans hauran de fer un tomb al centre, i no a la dreta. La majoria dels nous membres que han estat elegits per primera vegada al Congrés tenen un perfil més dretà que no pas els congressistes republicans de la legislatura passada. Per tant, es podria esperar que el tomb fos més aviat cap a la dreta. Ara bé, la majoria té prou experiència a les cambres legislatives estatals, han practicat la política, i saben que s'ha d'arribar a compromisos per avançar.

—**Creieu que els republicans desfaran tot allò que s'ha construït aquests dos anys, com la reforma sanitària?**

—Ho intentaran, però no podran, perquè els demòcrates tenen encara la majoria al Senat, i el president, en darrera instància, pot vetar les lleis. Per tant, hi haurà molts vots a la Cambra de Representants que seran més aviat simbòlics. Ara bé, és important que els republicans mostrin que tenen una agenda, un pla de govern alternatiu als demòcrates amb vista al 2012.

—**Amb l'entrada de membres del Tea Party, amb una visió sovint contrària a l'establishment republicà, serà possible de mantenir la unitat del Partit?**

EL TEMPS

—És molt important que sigui així. Després del 1994, certament, Newt Gingrich va cometre errades de relacions públiques, però va fer molt bé una cosa: controlar el vot del seu partit i mantenir la pinya. Caldrà veure si Boehner n'és capaç. Haurà d'establir una agenda, on ocuparà un lloc central la reducció de les despeses i l'equilibri pressupostari, i haurà d'impulsar-la amb votacions concretes. Després, les seues iniciatives no es convertiran en lleis perquè els demòcrates les vetaran, però serviran per a mostrar l'existència d'una alternativa.

Ricard González
Washington

per un crims que “estàvem acostumats a veure cometre a l'altre bàndol”. Hi ha encara un altre cas recent que va enutjar l'opinió pública sèrbia, amb un musulmà com a protagonista. Es tracta d'Ejup Ganic, ex-membre de

la presidència de Bòsnia. Un tribunal de Londres es va negar a extraditar-lo l'estiu passat a Sèrbia perquè fos jutjat. Es va considerar que el procés s'havia iniciat per “motius polítics”. Tanmateix, la fiscalia sèrbia va afirmar

haver presentat proves fefaents de la implicació de Ganic en la massacre del carrer Dobrovoljacka de Sarajevo el 1992, on van morir 42 soldats serbis. En definitiva, les ferides romanen obertes a l'ex-Iugoslàvia.